

FYLKESNEMNDA FOR BARNEVERN OG SOSIALE SAKER
OPPLAND OG HEDMARK

Den 7. mars 2016 ble det fattet vedtak i Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker

Sak nr.: 15/181

Nemndsleder:

Fagkyndig medlem:

Psykolog

Alminnelig medlem:

Offentlig part: Lillehammer kommune, barneverntjenesten
Prosessfullmektig: Advokat Gro Enochsén

Privat part: .
Prosessfullmektig: Advokat Per Danielsen

Privat part:
Prosessfullmektig: Advokat Per Danielsen

Etter rådslagning og stemmegivning for lukkede dører ble det truffet følgende

vedtak:

Saken gjelder spørsmål om overtakelse av omsorgen for .
f. 15.01.2015, jf bvl. § 4-12, første ledd, bokstav a, plassering i fosterhjem jf bvl. § 4-14 a, og samvær mellom barnet og foreldrene jf bvl. § 4-19.

Sak ble anlagt for fylkesnemnda ved begjæring mottatt 08.05.2015 fra advokat Gro Enohsen på vegne av Lillehammer kommune.

Barnas foreldre er . De har felles foreldreansvar og daglig omsorg etter barnelovens regler. Advokat Per Danielsen er oppnevnt som prosessfullmektig for foreldrene.

Saken ble behandlet den 22-24.02.2016 på Lillehammer i fylkesnemndas lokaler. De private parter møtte med sin prosessfullmektig og avga forklaring. Lillehammer kommune møtte med sin prosessfullmektig og barnevernkonsulent Linda Loe Nygård, som avga forklaring. Det ble i tillegg avhørt 14 vitner. Det ble for øvrig foretatt slik dokumentasjon som det fremgår av møteboken.

Sakens bakgrunn:

ble født den 15.01.2015.

Mor er opprinnelig fra Marokko, men hun er oppvokst i Norge. Hun har bodd deler av oppveksten i fosterhjem. Mor ble døv etter sykdom i barndommen.

Far er opprinnelig fra Slovakia. Han arbeider som kokk på restauranter på Lillehammer.

Barnevernet på Ås hadde et møte med foreldrene på Ullevål sykehus den 20.01.2015. Foreldrene ønsket selv kontakt med barnevernet for å få hjelp.

Barnevernet på Lillehammer mottok bekymringsmelding fra barnevernet på Ås den 27.01.2015. Barnevernet på Ås meddelte at familien var sårbar og at mor hadde en historie og lite nettverk.

Lillehammer kommune ble også kjent med at familien hadde reist fra sykehuset, til tross for anbefaling om å fortsette oppfølging av barnet på sykehuset.

Barnevernet på Lillehammer kontaktet Ullevål sykehus den 30.01.2015 og fikk opplyst at far hadde vært den aktive i omsorgen av jenta. Det ble oppgitt at det var godt samspill mellom foreldrene og barnet. Det ble observert at far styrte mor.

Barnevernet på Lillehammer kontaktet den 30.01.2015 også mors helsesøster gjennom svangerskapet.

Barnevernet gjennomførte hjemmebesøk den 30.01.2015. Det ble observert at mor trengte råd og veiledning blant i stellesituasjon av barnet. Jenta holdt øynene igjen under stellesituasjonen.

Det ble avtalt også den 30.01.2015 at barnevernvakta skulle føre tilsyn med hjemmet.

Barnevernet kontaktet også Nasjonalt senter for hørselhemmede og psykisk helse (NSHP). De kunne tilby familien COS- veiledning.

Den 01.02.2015 rapporterte barnevernvakta at jenta ble ivaretatt av mor på en tilstrekkelig måte.

Den 17.02.2015 gjennomførte barnevernet nytt hjemmebesøk med helsesøster. Helsesøster så mer blikkontakt mellom barnet og mor nå enn tidligere.

Den 24.02.2015 i forbindelse med hjemmebesøk ble det observert lite blikkontakt mellom mor og barnet. I tillegg lite kjærtegn og at barnet så bort når mor søkte barnet.

I begynnelsen av mars 2015 hadde barnevernet kontakt med helsestasjonen. Det ble opplyst at far hadde skrudd av mors hjelpemiddel slik at hun ikke merket at barnet gråt om natta. Helsestasjonen anbefalte foreldre- barn institusjon.

I møte den 16.03.2015 ble foreldre- barn institusjon tatt opp med foreldrene. Foreldrene virket slitne og de var uenige i forslaget/tiltaket. Far ville ikke.

På hjemmebesøk den 17.03.2015 observerte barnevernet bekymringsfullt samspill mellom foreldrene og barnet. Tilbudet om Seljelia ble gjentatt.

Samspillet mellom foreldrene og barnet ble observert den 19.03.2015 på helsestasjonen. Det ble observert invaderende samspill fra far sin side ovenfor barnet.

Barnevernet på Lillehammer hadde i løpet av undersøkelsen gjennomført 2 samspillobservasjoner som ble filmet.

Den 23.03.2015 ble samspillfilmene gjennomgått og vurdert av barnevernet.

Den 26.03.2015 ble foreldrene informert om at barnevernet ville fremme sak for nemnda om omsorgsovertakelse. Foreldrene så ikke grunnlag for det.

Det ble fattet vedtak om akutt plassering samme dag. Fylkesnemnda godkjente vedtaket den 27.03.2015.

Barnet ble plassert i beredskapshjem på sperret adresse på grunn av kidnappingsfare.

Foreldrene klagde på vedtaket, men klagen ble ikke tatt til følge av nemnda den 31.03.2015.

Samvær mellom barnet og foreldrene ble fastsatt til en time hver fjortende dag under tilsyn.

Fra beredskapsmor den 13.04.2015 ble det rapportert om et mer vitalt barn som responderte i samspill.

Foreldrene og barnet hadde samvær den 13.04.2015. Mor forholdt seg greit og med samspill med barnet. Far ble ikke foretrukket av barnet under samværet.

Fra beredskapshjemmet den 24.04.2015 ble det meddelt at barnet hadde god lydproduksjon og bedret samspill.

Samme dag ble det gjennomført samspill med foreldrene. Mor virket roligere under samspillet med barnet. Far virket invaderende og forstyrrende både for barnet og for mor.

Barnevernet innhentet historiske opplysninger om mor og far. I uttalelse av 12.11.2012 fra NSHP, Ullevål universitetssykehus, framgår at det ble søkt om omsorgsbolig for mor.

Mor ble døv etter hjernehinnebetennelse som baby. Mor var i avlastning fra hun var 3 år gammel. Mor hadde en vanskelig oppvekst, med utrygghet og omsorgssvikt. Hun ble også utsatt for overgrep. Mor fungerte normalt kognitivt. Ingen psykiske diagnoser er påvist.

Det ble observert at mor hadde store mangler med hverdagslige aktiviteter og boevne.

Barnevernet innhentet også uttalelse av 24.03.2015 fra NSHP, hvor det framkommer at de var særlig bekymret for mors oppvekstshistorie med grov omsorgssvikt. Foreldrene var heller ikke enige i veiledningsbehovet.

Oslo Universitetssykehus, Ullevål, sendte uttalelse den 10.04.2015 over mor og barns opphold på fødeavdelingen og etterpå.

Første samvær mellom barn og foreldre ble gjennomført den 13.04.2015. Barnet begynte og gråte og det ble observert lite mimikk.

Neste samvær ble avholdt den 24.04.2015. Det ble rapport om lite blikkontakt og lite lyd fra barnet.

Samvær den 04.05.2015 ble vurdert som noe bedre enn det foregående.

Fra samvær den 18.05.2015 ble det observert meget uheldig samvær for barnet. Samværet måtte avbrytes.

Den 11.06.2015 ble det gjennomført samvær mellom barnet og foreldrene. Tilstede var både tilsynsfører og tiltakskonsulent fra barnevernet. Barnet hadde behov for trygghetspersonen.

Samvær ble også gjennomført den 25.06.2015. Det ble observert stort sett greit samspill mellom mor og barn, mens far var for invaderende.

Foreldrene anket fylkesnemnda sitt vedtak av 31.03.2015. Sør-Gudbrandsdal tingrett avsa dom den 25.06.2015. Det ble ikke funnet grunnlag for å overprøve fylkesnemnda sitt vedtak.

Fra samvær den 22.07.2015 er det rapportert om at det måtte avbrytes etter 20. minutter fordi jenta illskrek.

Neste samvær ble avholdt 04.08., 21.08. og 04.09.2015, med kun mor til stede. Mor ble veiledet før samvær.

Foreldrene forespurte barnevernet sommeren 2015 om familieplassing hos farmor og farfar kunne være et alternativ. Barnevernet svarte den 13.08.2015 at de hadde for store omsorgsbehov.

Foreldrene var i Slovakia i perioden 05.09-05.10.2015, det ble derfor ikke gjennomført samvær.

Samvær ble avholdt den 05.10, 14.10. og 27.10.2015. Veileder opplevde at barnet under disse samværene strevde enda mer enn de foregående.

Barnevernet vurderte samværene høsten 2015 som av så dårlig kvalitet, at de vedtok den 26.11.2015 å redusere samværet til 1 time hver 6 uke.

Fylkesnemnda oppnevnte psykolog Vibeke Kjær som sakkyndig den 27.08.2015.

Eidsivating lagmannsrett gav den 30.10.2015 ved beslutning, ikke samtykke til å behandle foreldrenes anke over tingrettens dom av akuttplassing.

Barnevernet fattet vedtak om endret og redusert samvær mellom barnet og foreldrene den 27.11.2015. Det ble fastsatt samvær 1 time hver 6 uke under tilsyn. Det ble vist til at samværene var traumatiserende for jenta.

Samvær ble avholdt den 21.12.2015. Det ble observert overstimulerende samspill mellom barn og far.

Den sakkyndige avgav sin rapport den 31.01.2016. Det ble anbefalt omsorgsovertakelse, plassering i fosterhjem, og samvær 1-2 ganger i året av 1 time hver gang.

Foreldrene klagde den 28.01.2016 på barnevernets vedtak av 27.11.2015 om samværsreduksjon. Fylkesnemnda behandlet klagen den 03.02.2016, men tok klagen ikke til følge.

Samvær den 04.02.2016 ble besluttet avbrutt etter 7 minutter.

Den Barnesakkyndige kommisjon meddelte den 15.02.2016 at den ikke hadde vesentlige bemerkninger til rapporten til psykolog Kjær, men fant grunn til å påpeke til den sakkyndige at rapporten var unødig detaljert.

Lillehammer kommune har ved sin prosessfullmektig i det vesentlige anført:

Barnevernet gjør gjeldende at det foreligger alvorlig omsorgsmangler, jf bvl. § 4-12, 1. ledd, bokstav a, begge alternativt, og at hjelpetiltak ikke vil føre fram, jf. annet ledd.

et lite barn på bare 13 måneder. Hun har utvida omsorgsbehov. Hun har forsinket motorisk utvikling. Hun har hatt god utvikling i beredskapshjemmet. er ei aktiv og festlig jente.

har hatt en usedvanlig start på livet sitt. Det var lite bekymring ved fødsel. Hun ble akutt plassert etter 2,5 måneder og det er en belastning. Jenta har vært akutt plassert i snart 1 år.

Jenta har vært utsatt for mye samvær med biologiske foreldre. Det har vært svært belastende samvær.

Jenta har opparbeidet tilknytning til fostermor som er hennes psykologiske mor.

Tilknytningen til begge beredskapsforeldrene er kommet langt.

På helsestasjonen er det observert ei litt utrygg jente. Hun er litt engstelig og har kontrollbehov.

Det anføres at har ekstra store omsorgsbehov som en følge av skjevutvikling de første 3 månedene. Hun krever særlig sensitiv og trygg omsorg.

Det anføres at foreldrene ikke har evne til å gi barnet den nødvendige sensitive utviklingsstøttende omsorg. Det vises til mange samspillobservasjoner under samvær.

Det er observert at barnet hadde begynnende skjevutvikling under foreldrenes omsorg. Barnet bodde kun måneder med foreldrene, og det ble sett manglende blikkontakt. Barnet trakk seg også tilbake under samspill i stell og ellers med foreldrene.

Kommunen gjør gjeldende at det er fare for jentas psykiske helse dersom hun skal bo med foreldrene. Det er alvorlig bekymring knyttet til jentas tilknytningsmønster.

Kommunen anfører at det er tatt hensyn til at mor er død. Det betyr at barnet må stimuleres med kompensierende tiltak, som verken mor eller far klarer.

Foreldrene er opptatt av barnet sitt, de er stolte av det og glade. Mor hadde hovedomsorgen de første månedene etter fødsel.

Mor har selv hatt en vanskelig barndom med mange traumatiske hendelser. Hun har opplevd grov omsorgssvikt fra sin egen mor. Hun ble overlatt til seg selv. Hun flyttet mye mellom biologisk hjem og fosterhjem. Hun ble død som følge av at egen mor ikke fulgte opp en hjernehinnebetennelse. har også blitt utsatt for seksuelle overgrep.

var antakelig for lenge hos sin biologiske foreldre før hun ble plassert.

Det er stor bekymring for mor som omsorgsgiver på grunn av hennes egen historie/bagasje.

har aldri blitt diskriminert som en følge av at hun er døv. Det avvises.

Mors manglende evne til å se sin behov, henger sammen med egen grov omsorgssvikt i barndommen. Det vises til den sakkyndiges vurdering. Mor viser ikke egne følelser, og det er bekymringsfullt.

Far framstår med manglende selvregulering ovenfor barnet, ovenfor barnevernet og den sakkyndige.

Far er svært lite sensitiv. Det ble blant annet observert på helsestasjonen da han hysjet på barnet sitt.

På det første samværet etter akutt plasseringen foretok far en integritetskrenkelse ovenfor , ved at han var unormalt undersøkende og stillende av hennes skritt.

Far har store reguleringsvansker. Hans inntoningsevne er svak.

Bvl. § 4-12, 1. ledd, bygger på det biologiske prinsipp, som står sterkt. Det er en merverdi å vokse opp med foreldrene.

Forholdene i hjemmet skal være forholdsvis klart uholdbare, ikke ett hvert avvik er tilstrekkelig til å konstatere alvorlig omsorgssvikt.

Det skal foretas en nåtidsvurdering.

Barnevernet har bevisbyrden for at barnevernlovens vilkår er oppfylt.

Det gjøres gjeldende at foreldrenes praktiske omsorgsevne er for svak. Bvl. § 4-12, 1. ledd, første alternativ er oppfylt. Det vises til at mor ikke sikret barnet mens det lå på stellebordet. Mor holdt ikke øye med barnet sitt i en farlig situasjon.

er nå blitt større og hennes bevegelsesradius er utvidet med større farepotensial. Mor vil ikke klare å følge opp.

På siste samvær var det nødvendig å veilede begge foreldrene med hensyn til mating av barnet. Foreldrene behersker ikke helt grunnleggende og basale omsorgsoppgaver.

Barnevernet gjør også gjeldende at det er alvorlige mangler ved den emosjonelle omsorgen, som handler om å se og forstå barnet sitt.

trenger tilstrekkelig utviklingsstøtte innen alle områder. Det starter med blikkontakt, evne til å kommunisere, utvikle barnet til et fullstendig menneske, kognitivt, sosialt og relasjonelt.

Foreldrene klarer ikke å regulere barnet. De klarer ikke å trøste barnet og klemme det. De har ikke klart å gi : grenser og forutsigbarhet.

Begge foreldrene har nedsatt emosjonell omsorgskompetanse. Derfor var barnet skjevutviklet ved akutt plasseringen. Dette henger sammen med manglende utviklingsstøtte.

Helsestasjonen og barnevernets observasjoner, og samspill- og samværsvideoene viser at jenta slet med kommunikasjon med foreldrene. avviste kontakt med foreldrene.

På 6 ukers kontroll hadde ikke jenta den normale vitalitet i følge helsesøster. Den 25.02.2015 ble veileder satt på saken for å se om det var mulig å få kontakt med barnet. Helsestasjonen har ikke sett at jenta har utviklet seg kontaktmessig. Det ble aldri observert blikkontakt med helsesøster på vektkontrollen.

Videon den 20.03.2015 viser at mor pakker ut som hun var en dukke. Det er ikke blikkontakt eller interaksjon mellom mor og barn. Mor ser ikke på barnet sitt eller berører det. Mor mangler intuitive foreldreferdigheter.

Barnet er avhengig av blick og klem for å utvikle seg. Barnet ser bort. Samspillet er flatt. Det er helt stille og barnet lager ikke lyd.

Ved 9 uker, etter plassering, er det observert at barnet skyter fart utviklingsmessig. Det normale hadde vært at barnet skulle gått noe tilbake i utvikling, som en følge av belastningen med plassering og nye omsorgspersoner.

Samværene etter plassering viser manglende samspill mellom foreldrene og barnet. Det er tatt hensyn til at samværene ikke er en normalsituasjon. Det vises til sakkyndig psykolog Kjærs uttalelse om at det er tatt høyde for det. Foreldrene har under samvær vist sin tilnærmet vanlige fungering.

På videoen den 05.10.2015 viser mor at det går 30 minutter før hun klarte å være mamma. Det er nesten ikke lydproduksjon. Mor klarer å bruke mobilen som speil, slik at jenta får fram smil og armbruk.

Samværene reaktiverer ett eller annet hos , slik at samspillet ikke blir bra. Reaktivering kan knytte seg til barnets erfaringer og/eller til mor og fars evner.

Ved en tilbakeføring til mor og far vil gå tilbake i utvikling.

Foreldrenes avvisningspåstand er det ikke grunnlag for. Bvl. § 4-4 a er ikke trådt i kraft enda.

Barnevernet har vurdert farmor og farfar som omsorgspersoner/fosterhjem for Det er ikke godt nok. Det vises også til farmors forklaring om negativitet til barnevernet. Det vil bli vanskelig å følge opp og samarbeide med besteforeldre som overhode ikke har tillit til barnevernet og det norske systemet.

Jenta har også for store behov, og det er avgjørende for at besteforeldrene ikke kan prøves.

. er også midt i tilknytningen til beredskapshjemmet.

Hjelpetiltak er vurdert og forsøkt. Foreldrene ble tidlig tilbudt opphold på foreldre- barn institusjon, noe de takket nei til.

Barnets skjevutvikling under foreldrenes omsorg var så framtrødende at det er nødvendig med en annen omsorgsbasis.

Det kan ikke settes inn andre tiltak enn de som allerede er prøvd. Mor og far sa nei til Seljelia. Mor har fått tilbud om det 2 ganger. I tillegg er det et sikkerhetsproblem, dersom foreldrene og barnet skal bo på en foreldre- barn institusjon.

Foreldrene har fått veiledning fra barnevernvakta, helsestasjon, fra barnevernet, før og under samvær av veileder. Foreldrene mangler grunnleggende – basale – ferdigheter som mating av barnet.

Jenta kan ikke vente lenger hun må ha god nok omsorg nå.

Mor har fått veiledning, men mor mangler forståelse for jentas behov.

Begge foreldrene forstår ikke egen rolle i forhold til barnets fungering.

En omsorgsovertakelse er nødvendig og til barnets beste, jf. bvl. § 4-1.

Barnet plasseres i godkjent fosterhjem, jf bvl. § 4-14 a. Det er nødvendig å plassere barnet på sperret adresse, fordi far har opplyst at han vil ta med seg barnet til Slovakia.

Når det gjelder samvær, anføres at barn og foreldrene har gjensidig rett på samvær etter en omsorgsovertakelse, jf bvl. § 4-19. Det vises til det biologiske prinsipp.

Det anføres at dette blir en langvarig plassering – oppvekstplassering. Det får betydning for samværets omfang, jf Rt. 2012 s. 1832.

Barnets alder på plasseringstidspunktet må vektlegges.

Videre må erfaringene med dårlig kvalitet på samværene tas hensyn til.

Under samspillobservasjoner, har det vist seg at foreldrene trenger veiledning, som tilsier et begrenset samvær.

Det skal særlige og spesielle grunner til dersom samvær skal være 2 ganger i året eller mindre. Slike grunner foreligger i denne saken. Det er ei lita jente som har vært utsatt for kvalifisert dårlig samvær.

Samvær med trilling av barnet i vogn har ikke vært aktuelt til nå, fordi det har vært fare for bortføring. Dessuten ville et slikt samvær ikke avdekket om foreldrene hadde vært gode nok som omsorgspersoner, ikke bare som samværsforelder.

Fars grenseoverskridende atferd har vært et problem under samvær.

På videoen av 20.10.2015, samvær mellom mor og barn, kan man tydelige se at jenta nærmest kryper ut av sofaen og mot trygghetspersonen, når mor forsøker å tilnærme seg jenta.

Det foreslås 1 samvær i året av 1 time hver gang. Det er nødvendig med trygghetsperson og tilsyn, jf bvl. § 4-19. Far har uttalt at han vil ta med seg barnet til Slovakia.

Lillehammer kommune har fremmet følgende forslag til vedtak:

1.

Lillehammer kommune, barneverntjenesten, overtar omsorgen for
f. *[navn]* jf § 4-12, 1. ledd, bokstav a.

2.

[navn], f. *[navn]*, plasseres i fosterhjem, jf § 4-14, bokstav a, på sperret
adresse.

3.

[navn], og hennes foreldre har rett til samvær med hverandre
en gang i året av en times varighet.

4.

Barneverntjenesten gis rett til å sette inn tilsyn og trygghetsperson, jf bvl. § 4-19.

Foreldrene har ved sin prosessfullmektig i det vesentlige anført:

Saken kreves prinsipalt avvist. Barneverntjenesten har hatt en gal saksbehandling av saken fra første stund. Barnevernet har blant annet ikke vurdert farmor og farfar som fosterforeldre. Det vises Rundskriv Q-42/2015 – retningslinjer om behandlingen av barnevernsaker der barn har tilknytning til andre land. Barnevernet burde bare av den grunn trukket saken, utredet besteforeldrene skikkelig, og eventuelt sendt ny sak dersom besteforeldrene ikke er gode nok.

Barnevernet har ikke bedt om opplysninger vedrørende besteforeldrene. Besteforeldrene har på egenhånd framskaffet egnethetsvurderinger som fosterforeldre fra Slovakiske myndigheter. De er mangelfullt vurdert av barnevernet. De vil klare å gi tilstrekkelig omsorg. Jenta skal derfor tilbakeføres.

Dernest skal begjæringen om omsorgsovertakelse forkastes – ikke tas til følge.

Bvl. § 4-12, 1. ledd, bokstav a om at det foreligger alvorlige mangler ved den daglige eller den emosjonelle omsorgen, er ikke oppfylt.

Kommunen har ikke bevist at det foreligger alvorlige omsorgsmangler.

Barnevernet legger ikke vekt på det biologiske prinsipp. Det er ikke bare nasjonale lover som gjelder, men også EMK og dommer avsagt av EMD.

Beviskravet er vanlig sannsynlighetsovervekt. Men det følger av EMD sine avgjørelser at det fordres en mer intens vurdering enn beviskravet er i Norge.

Barnevernet har startet saken på en fundamental gal tekning. Barnevernets saksbehandlere har konsekvent uttalt at de ”bygger på forskning og undersøkelser som viser det og det”. Konkret vurdering av fakta og bevis har de ikke foretatt.

Styremiddelet for barnevernets saksbehandling har vært at de har lett etter bevis for å bekrefte et ønsket resultat.

Trygghetsperson og veileder har uttrykt spesielle holdninger som også barnevernets representant har gjort. De har ikke vært kritiske til det de har sett. Saken begynte galt og resultatet blir dermed også galt.

Vitnet psykolog Tranøy har lagt mindre vekt på observasjonene til tilsynsfører/veilder og trygghetspersonen.

Sakkyndig psykolog Kjær har ikke tatt høyde for berettiget feil og tvil ved observasjonene til barnevernets ansatte. Hun har blitt forledet til å komme til den konklusjon hun har. Konklusjonene er basert på et utrygt fundament.

Det er veileder . . . holdninger og teorier, om at barnet må bære på noe ondt, som er bærende for barnevernets vurderinger. Det er kun . . . som har hørt den spesielt såre gråten til . . . Sakkyndig psykolog Kjær har holdt fast ved holdningene. Generelle teorier kan ikke brukes konkret.

Det gjøres gjeldende at hva som er best for . . . er det ingen teori som viser.

Sakkyndig psykolog Kjær sin rapport har mangler, fordi barnevernet har føret henne med ensidig informasjon. Den sakkyndige har ikke arbeidet selvstendig. Hun har ikke samlet inn materiale på egenhånd. Barnevernet har filmet for henne. Hun har samarbeidet for mye med barnevernet og blitt påvirket av det.

Sakkyndig psykolog Kjær har ikke vurdert feilkildene på en tilstrekkelig måte. Hun har basert seg på en gal analyse av . . . Det er lagt for mye vekt på dårlig oppvekst. . . har på egenhånd blitt kvitt sine problemer og eventuelle traumer. Hun har vokst fra det.

Når . . . ble mor åpnet det seg en ny verden for henne. Hun blir ikke trodd på det, men holdes nede på grunn av krevende oppvekst.

Psykolog Kjær har lagt for liten vekt på og ikke vurdert det biologiske prinsipp. Hun har også ikke på selvstendig grunnlag vurdert de bevisfakta som foreligger, men lagt til grunn barnevernets observasjoner og kommet til en feilslutning.

Det erkjennes at far er i opposisjon og kritisk til barnevernet. Det er ytringsfrihet i landet og det er tillatt å være kritisk.

Den konkrete bevisvurderingen må tas av nemnda. Vanlige folk har sett noe annet enn fagmiljøet på Lillehammer og psykolog Kjær, som har lagt til grunn barnevernets observasjoner.

Det foreligger oppsummert ikke alvorlige emosjonelle mangler i foreldrenes omsorg.

Det anføres at hjelpetiltak ikke er forsøkt i tilstrekkelig grad og at ytterligere tiltak, vil kunne avbøte situasjonen.

Det vises til sak for EMD, Moldova, 06.10.2015. Nemnda skal ikke foreta en sammenligning av beredskapsfamilien på Hadeland sin omsorgskompetanse opp mot biologiske foreldres omsorgskompetanse.

Det vises videre til EMD, Finland, 12.07.2001. Det ble påvist at Finland hadde brutt EMK art. 8. Saken har relevans for vår sak.

Det vises videre til Rt. 1999 s. 1883. Det er dagens situasjon som skal vurderes av nemnda. Det biologiske prinsipp har stor vekt. Hjelpetiltak skal være forsøkt i tilstrekkelig grad før omsorgsovertakelse.

Videre vises det til LB 2006-276 og LB-2006-26681.

Det vises LB-2012-114727 når det gjelder vurderingen av om hjelpetiltak vil føre fram.

Dersom nemnda går for omsorgsovertakelse, vises det til LG-2014-67329 og LG-2014-90447, hva gjelder samværsutmåling for et lite barn.

Når det gjelder samværsutmåling, vises det til at mor har uttalt at hun vil samarbeide med beredskapshjemmet til beste for . Det er ikke behov for at barnet plasseres på sperret adresse, fordi at far er fra Slovakia og er kritisk til barnevernet. Dersom foreldrene ville kidnappe barnet kunne de ha gjort det for lengst. Foreldrene vet hvor barnet bor. Ut fra bevisvurderingen er det ikke dekning for kravet om plassering på sperret adresse.

er en robust baby. Hun er normal og i god utvikling. Videoen av mor og barn den 05.10.2015 viser en god kontakt mellom dem. Dette blir ikke en langvarig plassering. Det vil skje en tilbakeføring av barnet til foreldrene før eller senere.

Vilkårene for omsorgsovertakelse etter bvl. § 4-12, 1. ledd, bokstav a, annet alternativ, jf. 2. ledd, er ikke oppfylt.

Foreldrene har fremmet følgende forslag til vedtak:

Prinsipalt:

1.
Saken avvises.

Subsidiært:

1.
Begjæring om omsorgsovertakelse, forkastes.
2.
Far og mor skal ha samvær etter nemndas skjønn, uten sperret adresse.

3.

Far og mor har rett til fotografering under samværene og legge ut bilder på internett og distribuere dem.

Fylkesnemndas merknader:

1. Rettslig utgangspunkt

Det er et grunnleggende prinsipp i vårt samfunn at barn skal vokse opp hos sine biologiske foreldre. Vedtak om å overta omsorgen for et barn kan imidlertid treffes dersom det er alvorlige mangler ved den omsorgen barnet får, eller alvorlige mangler ved den personlige kontakt og trygghet som barnet trenger etter sin alder og utvikling, jf barnevernloven § 4-12 1. ledd bokstav a.

Omsorgsovertakelse må være nødvendig ut fra barnets situasjon, og vedtak kan ikke treffes om hjelpetiltak kan skape tilfredsstillende forhold for barnet, jf barnevernloven § 4-12 2. ledd. Det er i forarbeidene, se Ot.prp. nr. 44 (1991-1992) side 110, og i rettspraksis lagt til grunn at omsorgssituasjonen må være klart uholdbar, hvilket vil si at ikke ethvert avvik vil gi grunnlag for omsorgsovertakelse. Alle tiltak etter barnevernloven skal vurderes ut fra hva som antas å være barnets beste, jf barnevernloven § 4-1.

Dersom ett eller flere av grunnvilkårene for omsorgsovertakelse er til stede, skal nemnda vurdere om omsorgsovertakelse etter omstendigheten er nødvendig eller om hjelpetiltak kan virke tilstrekkelig avhjelpende. Vurderingstemaet er nærmere omtalt i Rt-2006-1672 premiss (39) hvor det blant annet er uttalt:

"I § 4-12 andre ledd er det presisert at vedtak om omsorgsovertakelse derfor ikke kan treffes dersom det kan skapes tilfredsstillende forhold for barnet ved hjelpetiltak etter § 4-4 eller ved tiltak etter § 4-10 eller § 4-11". Det at vilkårene for omsorgsovertakelse er strenge, er ytterligere presisert i lovforarbeidene. Jeg viser her til Ot.prp. nr. 44 (1991-1992) om lov om barneverntjenester (barnevernloven), side 110 og Innst. O. nr. 80 (1991-1992), side 21, hvor det blir fremholdt at ikke ethvert avvik fra det man kan kalle vanlige normer eller situasjoner skal gjøre det berettiget å treffe vedtak om omsorgsovertakelse", men at "situasjonen må være forholdsvis klart uholdbar"."

Barnevernlovens strenge vilkår for omsorgsovertakelse bygger på den fundamentale rett foreldre og barn til samvær med hverandre som er nedfelt i EMK art 8 og barnekonvensjonen artikkel 9 nr. 3 og artikkel 3 nr. 1, som er rettigheter som bygger på det såkalte biologiske prinsipp. Det biologiske prinsippet er omhandlet i NOU 2012:5 side 49 hvor det er uttalt at prinsippet får betydning blant annet for den konkrete skjønnsutøvelsen i den enkelte sak.

Det følger av barnevernloven § 4-1 at nemnda skal foreta en konkret skjønsmessig helhetsvurdering, der hensynet til barnets beste skal tillegges avgjørende vekt.

Det er ikke omstridt at barnet plasseres i fosterhjem dersom omsorgsovertakelse vedtas, jf. barnevernloven § 4-14 bokstav a), jf. § 4-22.

Nemndas konkrete vurdering av saken er gjort ut fra dette rettslige utgangspunkt.

Fylkesnemnda bemerker videre at den skal vurdere avgjørelsesgrunnlaget selvstendig, jf. barnevernloven § 7-3 andre avsnitt bokstav e. Dette innebærer blant annet at nemnda ikke er bundet av partenes påstander og påstandsgrunnlag, jf. for så vidt NOU 2005: 9 punkt 8.3 og 16.4 og Ot.prp. nr. 76 (2005-2006) punkt 5.5.4.

Nemnda bemerker videre at den i sin alminnelighet skal legge til grunn som bevist det hendelsesforløpet som den finner mest sannsynlig, det vil si det den finner en overvekt av sannsynlighet for, jf. nærmere Høyesteretts dom i Rt. 2004 s. 1046 avsnitt 66, som riktignok gjaldt spørsmål om samvær. Det finnes nyanser i og unntak fra denne hovedregelen, men nemnda behøver ikke å komme inn på dette i dagens sak.

Nemnda bemerker også at det er omstendighetene slik de fortoner seg i dag, som avgjør saken, jf. for så vidt Høyesteretts dom i Rt. 2004 s. 1683 avsnitt 33. Tidligere forhold kan imidlertid bidra til å kaste lys over dagens omstendigheter.

Nemnda bemerker også at den skal begrunne sine vedtak som dommer, jf. barnevernloven § 7-19 tredje avsnitt første og andre setning, jf. tvisteloven § 9-6 særlig fjerde og femte avsnitt.

Det første tillegsspørsmålet saken reiser er hvorvidt en plassering utenfor hjemmet er nødvendig ut fra den situasjonen som befinner seg i. Det er herunder spørsmål om det kan skapes tilfredsstillende forhold for henne med mindre inngripende tiltak.

Tilleggsvilkåret gir uttrykk for at en plassering skal være siste mulighet. Før en slik plassering må enten hjelpetiltak ha vært forsøkt uten å føre fram, eller slike tiltak må anses nytteløse før de er forsøkt. Under enhver omstendighet må hjelpetiltak og virkningen av dem ha blitt grundig vurdert, jf. merknadene til utkastet § 4-4 i Innst. O. nr. 80 (1991-1992) punkt 3.4 og Høyesteretts dom i Rt. 1999 s. 1883 på s. 1888.

Nemnda skal også vurdere om en plassering utenfor hjemmet etter en helhetlig vurdering er til sitt beste, jf. Grunnloven § 104 andre avsnitt og barnevernloven § 4-1 første avsnitt første setning, jf. også nærmere Dokument nr. 16 (2011-2012) punkt 32.5.4.

Det får i vurderingen betydning at det er et grunnleggende utgangspunkt i vårt samfunn at barn skal vokse opp hos sine biologiske foreldre, jf. for så vidt Grunnloven § 104 siste avsnitt andre setning og nærmere Dokument nr. 16 (2011-2012) punkt 32.5.6, jf. også mer uttrykkelig Høyesteretts dom i Rt. 2012 s. 1832 avsnitt 27 og 28.

Barnets beste er likevel en sammensatt vurdering som inneholder flere elementer, slik som hensynet til å gi barnet en stabil og god voksenkontakt og kontinuitet i omsorgen, jf. § 4-1 første avsnitt andre setning. Videre inngår hensynet til tilknytnings- og relasjonskvaliteten, til det biologiske båndet, til at man skal bruke det mildeste effektive inngrepet og til barnets medvirkning, jf. Prop. 106 L (2012-2013) punkt 11.2.1 og Innst. 395 L (2012-2013) punkt 2.2.1.

Høyesterett har tidligere vist tilbakeholdenhet med å innlemme hensynet til såkalt utviklingsstøttende tilknytning som en del av vurderingen av hva som er til barnets beste, jf. dommen i Rt. 2012 s. 1832 avsnitt 29 og 30. Nemnda viser imidlertid til at lovgiver i etterkant av Høyesteretts dom nokså uttrykkelig har ønsket at dette hensynet skal inngå i bedømmingen av barnets beste, jf. proposisjonen og innstillingen nevnt i forrige avsnitt. Dette må være bestemmende, selv om lovgivers utsagn om dette ikke munnet ut i noen lovendring.

Beskrivelse av

er født normalt. Hun hadde en vekt på 3450 gram og var ca. 49 cm lang. På fødeavdelingen og kontroller etter fødsel var hun helt normal.

er beskrevet av samtlige involverte som stort sett ei blid og glad jente.

Det ble i perioden fram til akutt plasseringen observert av helsestasjon, helsesøster og barnevernets ansatte at det var lite blikkontakt mellom barnet og foreldrene.

Nemnda vektlegger at helsesøster på Lillehammer som hadde jenta på vekta, reagerte på at jenta ikke så på henne en gang.

Den direkte årsaken til akuttsaken var barnevernets observasjoner av barn og foreldrene den 20.03.2015. Barnet vendte seg vekk i stellesituasjon særlig fra far men også fra mor. Barnevernet vurderte også at mor behandlet jenta som en dukke – mekanisk tilnærning – uten særlig berøring.

Da : kom til beredskapshjemmet gråt hun en del i starten. Hun lukket øynene og lukket de igjen. Hun hadde kortvarig øyekontakt. Hun sov mye og spiste mye.

Etter noe tid har beredskapsfar forklart at de fikk til lengre samspill med jenta. Hun både smilte og var irritabel. I dag framstår hun som aldersadekvat på alle områder bortsett fra at hun er litt overvektig/i godt hold, og antakelig derfor grovmotorisk en del etter. Finmotorisk er hun aldersadekvat. Hun har ikke begynt å gå, men er nå kommet opp på knærne og retter ryggen fint. Hun tar seg fram ved åling.

Nemnda vil her generelt bemerke at det ikke er unormalt at 12-13 måneder gamle babyer ikke har begynt å gå.

Etter samvær med foreldrene har beredskapsfar fortalt at jenta sov noe mer enn normalt i starten. Etterpå hadde hun lange blikk. Det er også sett at hun har litt vansker med mat. Reaksjonene er imidlertid kun observert på samværsdagen.

Nemnda vil her bemerke at reaksjonene etter samvær med foreldrene er godt innenfor normalen, og faktisk unormalt svake, sett i forhold til slik barnevernet har beskrevet samspillet under selve samværene.

I tillegg vil nemnda påpeke at barnet har vært på reise fra 1,5-2 timer hver vei fra beredskapshjemmet til samværssted, altså på reise i opptil 4 timer. Reising for spebarn er selvsagt energikrevende som for alle andre. ar brukt en hel dag på reise til og fra, samt samvær.

Ytterligere har ikke beredskapsmor vært med på samvær med foreldrene. Beredskapsmor er sin primærtilknytningsperson. Beredskapsmors manglende tilstedeværelse påvirker selvsagt Hun blir mer urolig og stresset, som igjen påvirker samværet. Grunnen til at beredskapsmor ikke er med, er at plasseringen er på sperret adresse.

Nemnda vil her bemerke at det er særlig stressende for et spebarn å ikke ha med seg beredskapsmor på samvær med de biologiske foreldrene. ar hatt med seg en trykghetsperson – enda en ny voksen – i krevende samvær med foreldrene.

Ytterligere kompliserende har blitt kjent med tilsynsfører som også har vært foreldrenes veileder. I tillegg har det vært andre barnevernsansatte og 2 uniformerte politifolk tilstede. Dette samværsopplegget virker for nemnda svært krevende. Nemnda forstår at det har vært nødvendig ut fra at plassering har vært på sperret adresse. Kvalitetene på samværene, observasjonene og vurderingene av de, må imidlertid ses og vurderes i dette lys.

Nemnda hadde forventet mye mer reaksjoner etter samvær med foreldrene og over lengre tid. Nemnda finner det vanskelig å forstå at samværene kan være retraumatiserende for barnet på bakgrunn av det beredskapsfar har sett og meddelt i nemnda.

framstår i hovedsak normalt utviklet i forhold til alder. Kognitivt, kommunikativt sosialt og relasjonelt framstår hun som innenfor normalen. Det er lite som er sett av barnevernet eller annet offentlig personell i forhold til avvik. Nemnda har selv sett på siste video den 05.10.2015 at hun framstår som normal, sprudlende, blid og normal baby på 10 måneder.

Når det kommer til motorisk utvikling er dette det området i dag viser svakest fungering i forhold til, særlig grovmotorisk. Her ligger hun etter aldersforventet nivå. Hun følges opp av fysioterapeut, noe som vurderes som positivt og nødvendig for å sikre best mulig forutsetninger for den mest optimale utviklingen.

Kommunen har anført at jenta er skjevutviklet fra starten, og at hun av den grunn har ekstra store omsorgsbehov. Jenta krever særlig sensitiv og trygg omsorg.

Nemnda legger imidlertid for sin del til grunn at dag er et normalt barn etter alder, bortsett fra grovmotorisk. Hun er blid og beskrevet som en solstråle av nesten alle. er også en bestemt jente som gir beskjed hva hun vil. Jenta vurderes som interessert og vital.

Slik nemnda har oppfattet den sakkyndige psykolog Kjær i sin forklaring og på side 32/33 i rapporten, mener også hun at det er motorisk trening som er hovedutfordringen. Dette blir ivaretatt av ved blant annet bistand fra fysioterapeut.

”Slik den sakkyndige vurderer omsorgsbehov nå fremstår de som noe utvidede. Hun vil trenge noe utvidet oppfølging, for eksempel til motorisk trening og antakelig for støtte til emosjonsregulering og relasjonell utvikling. Det er også å anta at hun vil være i noe mer behov av stabilitet og skjerming enn enkelte andre barn vil ha behov for, særlig om hun fremover utsettes for hendelser som medfører betydelig stress for henne. Dersom forholdene legges til rette for tilstrekkelig ivaretagelse av behovene hennes vurderes hun med en god prognose for sin videre utvikling og psykologiske fungering.”

Nemnda vurderer for sin del at ut fra den samlede bevisføringen ikke har spesielle eller særlige omsorgsbehov, bortsett fra grovmotorisk. For nemnda framstår det slik at hun ikke krever omsorgsgivere med særlige og ekstraordinære kvaliteter.

Foreldrenes omsorgskompetanse i forhold til barnets omsorgsbehov;

Fra Oslo Universitetssykehus, Ullevål, ble det rapport om at foreldrene tok godt hånd om barnet etter fødsel og at de tok til seg informasjon.

Foreldrene har før fødsel og etterpå gitt uttrykk for at de ønsker råd og veiledning. COS-veiledning – foreldreveiledning i regi av NSHP (Nasjonalt senter for hørselshemmede og psykisk utviklede) var avtalt, men det ble ikke igangsatt fordi foreldrene flyttet til Lillehammer.

Fra NSHP v/Lene Randa Nilsen og Beate Schie Berntsen er det opplyst at mor alltid har framstått adekvat og oppegående i møter med dem. De har møtt mor 6 ganger og får 2 ganger. Nilsen har også hatt kontakt med mor ut over dette. Kontakten med NSHP var ment å være veiledning i forhold til samspill og foreldrerolle. Dette ble det dessverre ikke noe av ulike grunner.

I den sakkyndige rapporten side 27 framgår det at ”Nilsen ikke hadde bekymringer for samspillet det hun så, to ganger, hun oppfattet at mor var opptatt av og sensitiv på babyen, samspillet var bra og mor var reflektert.”

Videre på side 28 framgår at ”Veiledning i forhold til foreldrene kom ikke senteret i gang med. De anbefaler intens og omfattende veiledning, og hadde planer om å igangsette omfattende samarbeid med lokale tiltak for å få dette til tross for flytting til Lillehammer. Dette samarbeidet ble det ikke noe av.”

NSHP deltok i ansvarsgruppemøte med Lillehammer barneverntjeneste, helsesøster og foreldrene den 16.02.2015. Det ble avtalt at barnevernet skulle sett inn en tiltakskonsulent i hjemmet for å veilede foreldrene. Tilbudet fra NSHP ble vurdert som et ekstra tilbud i forhold til samspillveiledning med tegnspråklig terapeut. NSHP tilbød seg å reise til Lillehammer av og til.

Mors hørselsnedsettelse gjør at tilgangen til generell og spesifikk informasjon er mer krevende.

Som nevnt har barnet bodd på sperret adresse. Som en følge av det, har det ikke vært mulig for beredskapsforeldrene, og særlig beredskapsmor som jenta er knyttet til, å være til stede som trygghetsperson under samvær med foreldrene.

Samværene har derfor heller ikke foregått i beredskapshjemmet – trygge og kjente omgivelser for barnet.

har hatt en annen trygghetsperson enn beredskapsmor. I tillegg har hatt kontakt med tilsynsfører og veileder

Under samværene har det også til dels vært andre til stede i samværshuset, blant annet 2 uniformerte politier.

Nemnda konstaterer at rammene for å få til godt samvær har vært svært krevende. De ytre rammene for samværene er så krevende som det overhode er mulig å få til. På tross av det, og i tillegg til at mor er døv, har nemnda selv sett 2 videoer der mor og barn fungerer adekvat sammen i samspill.

Videoen den 20.03.2015 utløste akuttsaken. Mor er noe stiv og mekanisk under stellingen, og har litt for lite blikkontakt. Mor har forklart at hun var særdeles nervøs og at hun underpresterte.

Barnevernet hevder at de ser en far på samme video den 20.03.2015, som var invaderende og ikke sier noe til jenta si. Han sier ikke et ord. Nemnda hørte at han småpludret med datteren sin. Far bar barnet sitt og han visket sensitivt til jenta. Barnevernet hevder også at jenta var stille under sekvensen. Nemnda observerte at jenta lå og småpludra under stellet. Nemnda vurderer at far kom ut innenfor normalen som førstegangspappa.

Mor fikk beskjed om å bytte bleie på jenta. Barnevernet hevder at barnet holdt rundt seg og vridde seg vekk fra mor. Dette vurderes som spinkelt. Dette kan være jentas individualitet. Vridning bort fra foreldrene, er av barnevernet tolket som uttrykk for emosjonell omsorgssvikt og avvisning, men det trenger ikke være det. Forholdene må vurderes konkret og individuelt.

Barnevernets vurderinger synes å være tatt på bakgrunn av teoretiske forutsetninger. Foreldrene var naturlig nok veldig nervøse. I tillegg ble lille utsatt for 2 påfølgende bleieskift, som er helt unaturlig. Far framviste et normalt fedre- samspill med et spebarn i stellesituasjonen. Mor underpresterte noe. Dette kan skyldes situasjonen med stress på grunn av filming og observasjon.

Videoen den 05.10.2015 viser at tilsynsfører tviholder på i 20 minutter før mor får slippe skikkelig til. Tilsynsfører sitter, etter nemndas vurdering, unaturlig lenge med barnet på fanget, uten å la mor slippe til.

Veileder kommenterte under samværet med mor at ”nå har du holdt ut lenge”. Nemnda er urolig for grunnholdning, og håper ikke dette er gjennomgangstenen i de andre samvær som ble gjennomført.

Nemnda vurderer at begge de barnevernsansatte synes å ha en negativ innstilling til hele samværsituasjonen den 05.10.2015. Holdningen synes å være at samvær er negativt for barnet. Tilsynsfører sier også ”nå blir hun stiv”. Barnepsykologisk teori tilsier som kjent at et anspent barn som strekker seg i feil retning og stivhet i kroppen, kan tolkes som en negativ reaksjon hos barnet. Nemnda så imidlertid ikke at de barnevernsansatte prøvde å løse opp og veilede mor i situasjoner.

Når mor begynte å bruke mobilen som speil for kommenterte tilsynsfører at ”nå er litt blek”. Nemnda ser derimot at mor og barnet har meget godt samspill. Mor pludrer med barnet sitt. Barnet ser seg selv i mobilen som et speil, og antakelig også moren sin. Barnet smiler, vifter med armene og gir positive lyder.

Tilsynsfører kommenterer også at nå er ikke komfortabel. Spebarn er utålmodige, de blir lei av samspill etter hvert. Tilsynsfører synes å være noe negativ til det som skjer.

I avslutningen av samværet strakk seg mot mor og smilte. Tilsynsfører sier at ”er i godt humør”. Nemnda ser en sensitiv og inntonet mor, som mester en krevende avskjed på en god måte.

Vi avslutter veldig fort samværet, dersom det kommer protester fra synes holdningen å være.

Nemnda er bekymret for at flere av samværene har blitt avbrutt for tidlig, dersom denne tekningen har vært gjennomgående. Det kan eller har medført at mange av samværene har blitt avbrutt etter meget kort tid som følge av den minste gråt fra

Det siste samværet før nemndsmøtet den 04.02.2016 ble avbrutt etter meget kort tid. Barnevernet burde istedenfor ha søkt å medvirke til å avlede gråten ved ny vinkling og oppmerksomhet. Spebarn roer seg fort og gråter fort.

Det er observert av både tilsynsfører og veileder at etter noen samvær hadde en svært krevende gråt – skrik – som medførte at samværene ble kortet ned eller avbrutt. Nemnda vil bemerke at spebarn gråter og det er helt normalt. Kraftig og det som oppleves som unaturlig gråt er det vanskelig å trekke noen slutninger i fra.

Slik nemnda oppfatter den sakkyndige psykolog Kjær, har også hun sett godt samspill og potensial for bedring hos mor. Det vises til rapporten side 34 hvor det uttales ” Likevel sees det enkelte positive elementer i samspillet. Mors utfordring blir å tyde signalene til barnet i tide, og det vil kreve at hun i langt større grad enn nå aktivt søker visuell informasjon fra barnet over tid. Hun gjør det i perioder, for eksempel særlig i starten av samværene.”

Det framgår også av den sakkyndiges forklaring og rapport at ”samspillsbehandling og generell veiledning” er noe som kunne ha vært satt inn ovenfor mor. Det uttales videre at ”Mor er tydelig på at hun ønsker og trenger behandling”.

Den sakkyndig psykolog Kjær har imidlertid konkludert med at er treg, blek, stille og lite aktiv i samvær med mor. Slik nemnda vurderer videon den 05.10.2015 kan det ikke være rett.

Tilstedeværelsen av døvetolker medførte at mor måtte dele sin oppmerksomhet mellom barnet og tolkene, samt andre tilstedeværende. Samspillet må vurderes i dette lys.

Den sakkyndig synes å bygge mye på samvær- og tilsynsførerrapporter. Nemnda stiller som ovenfor nevnt spørsmålstegn ved de ut fra videon den 05.10.2015.

Barnet har som nevnt først kjørt 1,5 timer i bil, som påvirker alle, også . Mor og far er naturligvis oppspilte når de skal få se igjen barnet sitt.

Den sakkyndige synes videre å ha lagt vesentlig vekt på at "For mor i denne saken er det rimelig å ha en hypotese om egenopplevd omsorgssvikt, ubearbeide traumer og fortregning/bagatellisering har sammenheng med foreldrefunksjonen". Det synes om den sakkyndige mener at mors "bagasje" som hun ikke har snakket seg ut av, er avgjørende hemmende for henne.

Det å gå terapi og snakke om vanskelig ting, er i seg selv krevende og kan være retraumatiserende. Innen faget psykologi er det delte meninger om hvordan dette skal håndteres. Noen mener at man må gå i terapi, mens andre mener at dersom fungeringen hos vedkommende er innenfor normalen, er det ikke nødvendig å gå i særlig terapi. Nemnda mener at dette må vurderes individuelt og konkret for hver enkelt person.

Nemnda vektlegger den nåværende og konkrete egenfungeringen i dagliglivet til mor, og hennes foreldrefunksjon. Begge deler synes å være innenfor normalen, dog noen mangler for foreldrefunksjonen, basert primært på tidlige samspillobservasjoner og rapporter fra samvær..

Mors noe nedsatte omsorgevne, er noe annet enn lovens krav – alvorlige mangler ved daglig omsorg eller emosjonell omsorg som barnet trenger.

Nemnda legger til grunn at er smilende og omsorgsfull mor. Hun har et vennlig fjes. Mor har mye mimikk. Nemnda har sett at hun løfter og tar hennes turtaking. synes ut fra bevisføringen å være en rimelig god og sensitiv mor, tatt i betraktning omstendighetene. Nemnda presiserer at mor har forbedringspotensial som råd og veiledning, kanskje særlig konkret hjemkonsulent vil medvirke til.

Far er beskrevet av barnevernet som hyper og han har ikke rett inntoning.

Barnevernet mener at far er noe invaderende i samværet.

Nemnda legger til grunn at far er mer keitete og mindre sensitiv enn mor. Ved litt veiledning og i naturlige situasjoner, vil han bedre seg.

Nemnda er enig med barnevernet, NSHP, den sakkyndige og andre offentlige personer som har framhevet at far framstår som generelt "krevende". Han synes å komme i konflikt og opposisjon til hjelpeapparatet. Nemnda er enig i at far må ta seg sammen når det gjelder samarbeid.

Nemnda skal ikke vurdere hvordan far framstår og opptrer ovenfor hjelpeapparatet. Det er hans foreldrefunksjon som skal vurderes av nemnda. Det nemnda så i video den 20.03.2015, tatt forholdene i betraktning, er innenfor normalen for førstegangspappa.

Nemnda vurderer at foreldrene ikke har fått tilstrekkelig råd og veiledning over tid. De har reelt sett ikke fått sjansen.

Etter samvær har beredskapsfar forklart at jenta kun har noen reaksjoner på samværsdagen. Jenta har ikke reaksjoner etter samvær bortsett fra på selve samværsdagen. Det er lite annet å meddele.

Nemnda legger til grunn at foreldrene etter akuttplasseringen har fått en større bevissthet til hva tilstrekkelig god nok omsorg for innebærer. Foreldrene virker sammen- sveiset. De skal gifte seg. Begge er velfungerende i jobber som kokk og stuepike. De har fine fritidsinteresser og klarer seg tilsynelatende bra, til tross for en meget krevende sak og prosess. Begge foreldre er veldig innstilt på det beste for

Nemnda har også merket seg at NSHP var tidlige ute med å anbefale og tilby COS-veiledning (foreldreveiledning) i samarbeid med barnevernet på Lillehammer. Slik nemnda har oppfattet det, var lokalt barnevern mer bekymret enn det NSHP var, og at dette tiltaket derfor ikke var tilstrekkelig. Det ble derfor ikke satt inn og forsøkt, noe nemnda mener er uheldig. Etter nemndas vurdering burde barnevernet ha trukket mer veksler på fagmiljøet på NSHP. Mor er døv med de vesentlige tilleggsutfordringer som det medfører. NSHP tilbydde veiledning – komme til Lillehammer - både parallelt og uavhengig av barnevernets sak.

Barnevernet på Lillehammer tilbydde foreldrene plass på familiesenteret Seljelia. Mor var positiv mens far var mer negativ. Så vidt nemnda har forstått ble tilbudet gjentatt med samme svar fra foreldrene.

Forklaringen til far, på at han var avmålt til Seljelia, var at hans mor som er hjelpepleier var på vei fra Slovakia og til Norge. Hun skulle bo sammen med og foreldrene i 3 måneder for å avhjelpe situasjonen. Det framstår som naturlig først å spørre om hjelp fra foreldre og familie, særlig ut fra fars nasjonalitet og kulturelle bakgrunn.

Barnevernet gjennomførte som nevnt samspillvideo av begge foreldrene og barnet den 20.03.2015. Barnevernet vurderte observasjonene så dårlige at det var en akuttsituasjon.

Det var planlagt og det viste barnevernet om at farmor kom til Norge den 27.03.2015. Dagen før farmor kom, den 26.03.2015, fattet barnevernet akuttvedtak.

Nemnda vurderer at foreldrene burde ha fått forsøke COS- veiledning sammen med at farmor bistod i hjemmet. Dette ble det dessverre ikke noe av.

Etter akuttvedtaket gikk alvoret virkelig opp for foreldrene. De har begge forklart at de ville ta imot tilbudet på Seljelia. Barnevernet skal ha da uttalt ”at nå er det for sent”. Nemnda finner dette ikke tilfredsstillende. Begge foreldrene er førstegangsforeldre og må få forsøke seg også etter plassering. Nemnda minner om at fagmiljøet på NSHP mente det var tilstrekkelig med COS- veiledning.

Nemnda finner at barnevernet ikke har vurdert eller tilbudt i tilstrekkelig grad hjelpetiltak ovenfor de unge førstegangsforeldrene, særlig ikke ovenfor mor. Barnevernet har heller ikke brukt kompetansemiljøet på nasjonalt senter eller andre steder.

Nemnda finner at det er sannsynliggjort at foreldrene i tilstrekkelig grad vil kunne klare å gi barnet den personlige kontakt og trygghet – god nok emosjonell omsorg - som barnet krever, særlig dersom de får råd, veiledning, Marte Meo- metoden (antas bedre enn COS-veiledning), hjemkonsulent, og om nødvendig foreldre- barn institusjon.

I begjæringen av 07.05.2015 har barnevernet ikke anført at det er alvorlige mangler ved den daglige omsorgen. Under prosedyren til kommunen ble det anført at det er alvorlige mangler knyttet til foreldrenes evne til å trygge og sikre barnet. Ut fra den totale bevisføringen, finner nemnda det ikke sannsynliggjort at det er alvorlige mangler ved den daglige omsorgen som foreldrene har gitt og kan gi ved en tilbakeføring.

Barnet har vært velstelt, rent og pent, siden det ble født. Det er ingen vitner eller rapporter som viser at den materielle omsorgen har vært mangelfull. Det er observert at mor en gang i forbindelse med en stellesituasjon på bord av jenta, snudde seg vekk et lite øyeblikk. Dette er ikke tilstrekkelig for å konstatere alvorlig omsorgssvikt. Det er nok noe svært mange førstegangsforeldre har gjort og gjør. Det skal ikke skje og nemnda legger til grunn at foreldrene har tatt dette til senere etterlevelse.

Nemnda er kommet til at det er noen mangler ved omsorgsevnen til foreldrene sett under ett, men at manglene totalt sett ikke er så alvorlige at det ikke ved hjelpetiltak kan skapes en tilfredsstillende situasjon for [redacted] jf. barnevernloven § 4-12, annet ledd.

Nemnda mener at begge foreldrene har utviklingspotensial som omsorgsgivere og at de begge er veiledbare. Det ses ikke klare holdepunkter i saken for det motsatte. Hva gjelder mor, vurderte også sakkyndig psykolog Kjær at mor er veiledbar og har endringspotensial, jf. rapporten side 13. Mor har dessuten ønsket hjelpetiltak, råd og veiledning, hjemkonsulent, og eventuelt et opphold på en foreldre- og barninstitusjon. Far har ikke kommet til denne erkjennelse før etter at alvoret har gått opp for ham.

Det som fremkommer rundt de observasjoner som er gjort av [redacted] og foreldrene, tyder ikke på at foreldrene ikke evner å lese barnet og forstå dets grunnleggende behov. Barsel har tvert imot rapport om greit samspill mellom mor og far og barn de 7-8 døgnene de var på Ullevål sykehus, jf. jordmors rapport. Jordmor skrev at de ikke hadde registrert noe bekymringsfullt med hensyn til samspill.

Barnevernets partsrepresentant mener prognosen for ytterligere hjelpetiltak til foreldrene er dårlig. Videre at disse foreldrene nærmest ikke er i målgruppen for en mor/barn-institusjon lenger, fordi det fordrer en grunnkompetanse i omsorgsutøvelsen som disse ikke har.

Barneverntjenestens har etter akutt plasseringen uttalt at "nå er det for sent" å prøve foreldre-barn institusjon. Nemnda er ikke enig i det. Foreldrene er unge, særlig mor. Hun er i tillegg døv. Foreldrene er førstegangs foreldre. De burde på nytt ha fått tilbud om foreldre- barn institusjon etter akutt plasseringen. Begge foreldrene hadde da forstått alvoret. De hadde modnet og utviklet seg, og de bad om at dette hjelpetiltaket ble prøvd.

Nemnda mener at bevisførselen ikke gir holdepunkter for å legge til grunn at opphold på foreldre- og barninstitusjon og et videre løp med hjelp til mor, far og [redacted] ble tilstrekkelig vurdert i verken i etterkant av akutt plasseringen.

Når nemnda er kommet til at foreldrene har utviklingspotensial med hensyn til sine roller som omsorgsgivere for [redacted] og hjelpetiltak inn i den unge familien ikke er prøvet, kan ikke nemnda legge til grunn at det er nødvendig med omsorgsovertakelse av jf. barnevernloven § 4-12 annet ledd.

Nemnda er kommet til at det er overveiende sannsynlig at hjelpetiltak, i første omgang videre oppfølging i form veiledning, f. eks. Marte Meo- metoden, og av en tilsynsfører og hjemkonsulent, eller opphold på en foreldre- og barninstitusjon vil kunne skape en tilfredsstillende situasjon for [redacted] hos foreldrene. Med hjelpetiltak vil situasjonen hos foreldrene ikke være forholdsvis klart uholdbar, og vilkårene for omsorgsovertakelse er på nåværende tidspunkt ikke til stede.

I tillegg til de ovennevnte hjelpetiltak, som nemnda finner må settes inn, bør også barnehageplass for [redacted] bestemt vurderes. Nemnda vurderer at [redacted] vil profitere på å gå i barnehage noen dager i uken. Hun vil der få profesjonell oppfølging av barnehageansatte. I tillegg vil hun lære seg å sosialisere seg med jevnaldrene. Hun vil også lære seg å skape andre relasjoner enn foreldrene/primærtilknytningspersonene. I tillegg, og ikke minst, vil fortære utvikle lyder og språk i barnehagen, siden mor er døv.

Det vises til at NSHP v/Lene Randa Nilsen, har foreslått og tilbudt veiledning til døv mor og med far. Barnevernet på Lillehammer synes ikke å ha villet høre på fagmiljøet i Oslo. Døvemiljøet med spisskompetanse er ikke kontaktet av barnevernet på Lillehammer.

Nemnda minner også om at bvl. § 4-12 er en "kan-regel". Det har sin bakgrunn i bestemmelsens utpregede skjønnselementer. I tillegg framgår det av annet ledd i bestemmelsen at hjelpetiltak først må være forsøkt eller vurdert som nyttesløst. Nemnda har som nevnt et litt annet skjønn enn barnevernet, vedrørende om disse grunnvilkårene er oppfylt.

Nemnda finner grunn til å bemerke at [redacted] som nå er blitt litt over 13 måneder gammel, er kommet langt i en tilknytningsprosess med fosterhjemmet. Tilbakeføring til foreldrene vil innebære en belastning for henne idet hun må bryte tilknytningen til fostermor og fosterfar.

Nemnda ser det slik at denne belastningen og foreldrenes omsorgsproblemer/utfordringer på nåværende tidspunkt ikke vil være større enn fordelen hun gis ved å vokse opp hos sine biologiske foreldre. Nemnda har i denne vurdering lagt vekt på at [redacted] ved å forbli plassert i det aktuelle fosterhjemmet, vil miste muligheten til å vokse opp med foreldre som kan gi god nok omsorg. Det flerspråklige aspektet ved saken, både døvespråk og slovensk, sammen men at begge foreldrene har kulturelle erfaringer fra andre land, tillegges en viss vekt.

Nemnda har som nevnt ikke funnet at grunnvilkårene i bvl. § 4-12 er oppfylt. Lovens system er da at barnet skal tilbake til sine foreldre. Bvl. § 4-12 har ingen "sikkerhetsbestemmelse" som uttaler at svært lang midlertidig plassering, her 1 år, likevel skal føre til omsorgsovertakelse, ut fra en barnets beste vurdering.

Det er den svært lange midlertidige plasseringen og tilknytningsprosessen til fostermor og fosterfar som vurderes som den største utfordringen for den nærmeste framtid. På lang sikt vurderes det som best for barnet å vokse opp med sine biologiske foreldre.

Belastningen for og eventuelle reaksjoner hun måtte få ved tilbakeføring, vil kunne motvirkes ved høy grad av bevissthet rundt temaet og ekstra støtte til foreldrene i perioden etter tilbakeføring. Tilbakeføringsprosessen vil bli krevende, men den må skje gradvis og kanskje over noe tid. Dette må vurderes konkret og fortløpende til enhver tid. Om mulig bør foreldrene, og beredskapsmor bo sammen i starten i korte perioder. Eventuelt bør/må beredskapshjemmet fortsette som avlastningshjem i noe tid, for å avdempe belastningen med tilbakeføring og tilknytningsproblematikken.

En enstemmig nemnd er etter dette kommet til at kommunens begjæring ikke tas til følge.

Slutning:

Lillehammer kommune sitt forslag til vedtak omsorgsovertakelse av
f. , tas ikke til følge.

Tove Kristin Olsen
Sign.

Jostein Sterri Valla
Sign.

Helge Olav Otterstad
Sign.

Vedtaket kan bringes inn for tingretten for overprøving. Fristen for å reise søksmål er én måned fra den dag den som har rett til å reise søksmål fikk melding om vedtaket, jf. barnevernloven § 7-24. Stevning sendes tingretten via fylkesnemnda.

Rett kopi bekrefte
Sign.: *Siv H. Riss*
Fylkesnemnda, Oppland og Hedmark